

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเพื่อเสนอแนวทางการนำรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบ ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ขั้นตอนที่ 3 การเสนอแนวทางการนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติ Chi-square = 505.25, df = 519, p = 0.71506, Standardized RMR = 0.030, RMSEA = 0.000, GFI = 0.97, AGFI = 0.95 โดยรูปแบบ ประกอบด้วย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้จำนวน 8 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ บรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียน การปฏิบัติของบุคลากรและทีมงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ เป้าหมายและข้อมูลย้อนกลับ การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการและการจูงใจ ซึ่งแต่ละปัจจัยมีอิทธิพลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือ ดังนี้

1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เรียงลำดับตามค่าอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจูงใจ เป้าหมายและข้อมูลย้อนกลับ การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ ภาวะผู้นำ การปฏิบัติของบุคลากรและทีมงาน วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เรียงลำดับตามค่าอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ภาวะผู้นำ บรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียน และวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์

1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เรียงลำดับตามค่าอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ภาวะผู้นำ การจูงใจ บรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียน เป้าหมายและข้อมูลย้อนกลับ การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ การปฏิบัติของบุคลากรและทีมงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. แนวทางการนำรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ มีดังนี้

2.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานควรกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำหลักสูตรพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้วงจร เดิมมีพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

2.3 ภาควิชาบริหารการศึกษาและภาควิชาหลักสูตรและการสอน ในสถาบัน อุดมศึกษา ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และจัดหลักสูตรอบรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในสาระที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

2.4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรใช้รูปแบบการบริหารงานแบบโรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

The purposes of this research were to construct a Causal Relationship Model of a Learning Organization of Basic Education Institutes in the North, to test the goodness of fit between the model and the empirical data, and to suggest the application of the model for developing the basic education institutes in the North into a learning organization. The research comprised three main steps: 1) formulating of the hypothetical Causal Relationship Model of a Learning Organization of Basic Education Institutes in the North, 2) testing the goodness of fit between the model and the empirical data, and 3) recommending the application of the model in developing the basic education institutes in the North into a learning organization .

The research results were as follows:

1. The Causal Relationship Model of a Learning Organization of Basic Education Institutes in the North fit the empirical data , verified by the calculated statistics: Chi-square = 505.25, df = 519, $p = 0.71506$, Standardized RMR = 0.030, RMSEA = 0.000, GFI = 0.97, AGFI = 0.95 The Causal Relationship Model was composed of eight factors: leadership, visions missions and strategies, school's climate and culture, performance of the school's staff, information technology, goal and

feedback, administration and motivation. Each factor influenced learning organization of basic education institutes in the North as follows:

1.1 The factors with direct effects on learning organization of basic education institute are motivation, goal and feedback, administration, leadership, performance of the school's staff, visions missions and strategies and information technology.

1.2 The factors with indirect effects on learning organization of basic education institutes are leadership, school's climate and culture, visions missions and strategies.

1.3 The factors with total effects on learning organization of basic education institutes are leadership, motivation, school's climate and culture, goal and feedback, administration, visions missions and strategies and performance of the school's staff.

2. Four recommendations for the applications of the model in developing a basic education institute toward a learning organization.

2.1 The Office of the Basic Education Commission, the Office of Teacher Civil Service and Educational Personnel Commission, the higher education institutes which provide Educational Administration Program and Curriculum and Instruction Program, the Educational Service Area Office, and the Basic Educational Institute, should establish the policies and guidelines for the development of basic education institute toward a learning organization.

2.2 The Educational Service Area Offices should initiate school development program, based on Demming Circle so that the basic education institute become learning organizations.

2.3 The Department of Educational Administration and the Department of Curriculum and Instruction in higher education institutes should initiate action research, seminar workshops, and trainings for basic education institute stakeholders to level up their knowledge about development learning organization.

2.4 School-based management is the most appropriate model for the development of the basic education institutes toward learning organizations.